

Hemchandracharya North Gujarat University PHD Exam

Exam Name : HNGU_PHD_Sociology_31.01.2024_03.00 PM TO 05:00 PM

Exam Date : 2024-01-31

Exam Time : 03:00:00 PM To 05:00:00 PM

Total Marks : 100

Note : The correct answer is indicated by the green color. સાચો જવાબ લીલા રંગ દ્વારા સૂચવવામાં આવે છે.

Question List:

Section: Section-A

- In the classroom, when teacher delivers lecture and send message either as words or images that time students play role of -વર્ગખંડમાં, જ્યારે શિક્ષક વ્યાખ્યાન આપે છે અને શબ્દો અથવા છબીઓ તરીકે સંદેશ મોકલે છે જે સમયે વિદ્યાર્થીઓ ભૂમિકા ભજવે છે [1 Mark]
 - propagators - પ્રચારકો
 - encoders - એન્કોડર્સ
 - **decoders - ડીકોડર્સ**
 - agitators - આંદોલનકારીઓ
- In certain coding method, the word 'QUESTION' is encoded as 'DOMESTIC'. In this coding, what is the code word for the 'RESPONSE'? - ચોક્કસ કોડિંગ પદ્ધતિમાં, 'પ્રશ્ન' શબ્દને 'ડોમેસ્ટિક' તરીકે એન્કોડ કરવામાં આવે છે. આ કોડિંગમાં, 'રિસ્પોન્સ' માટે કોડ શબ્દ શું છે? [1 Mark]
 - OMESUCEM
 - OMESICSM
 - **OMESICEM**
 - OMESISCM
- Look the following series and mark the missing terms in these series. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, ?, ?, 19 નીચેની શ્રેણી જુઓ અને આ શ્રેણીમાં ખૂટતા શબ્દોને ચિહ્નિત કરો. 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, ?, ?, 19 [1 Mark]
 - 17, 10
 - 15, 10
 - **15, 19**
 - 21, 10
- 'Skirmish' is related to 'War' in the same way as 'Disease' is related to - 'અથડામણ' એ 'યુદ્ધ' સાથે એવી જ રીતે સંબંધિત છે જે રીતે 'રોગ' સાથે સંબંધિત છે [1 Mark]
 - Infection - ચેપ
 - **Epidemic - રોગચાળો**
 - Patient - દર્દી
 - Medicine - દવા
- Choose the pair/group of words that show the same relationship as given – Summer : Raining - Choose the pair/group of words that show the same relationship as given – Summer : Raining [1

Mark]

- **December : January - ડિસેમ્બર: જાન્યુઆરી**
 - Monday : Sunday - સોમવાર: રવિવાર
 - Summer : Winter - ઉનાળો : શિયાળો
 - License : Driving - લાઇસન્સ: ડ્રાઇવિંગ
- Which of the following is the correct order of the four major functions of a computer? - કોમ્પ્યુટરના ચાર મુખ્ય કાર્યોમાં નીચેનામાંથી કયો ક્રમ સાચો છે? [1 Mark]
 - Process, Output, Input, Storage - પ્રક્રિયા, આઉટપુટ, ઇનપુટ, સ્ટોરેજ
 - Input, Output, Process, Storage - ઇનપુટ, આઉટપુટ, પ્રક્રિયા, સંગ્રહ
 - Process, Storage, Input, Output - પ્રક્રિયા, સંગ્રહ, ઇનપુટ, આઉટપુટ
 - **Input, Process, Output, Storage - ઇનપુટ, પ્રોસેસ, આઉટપુટ, સ્ટોરેજ**
 - Word processing, Spreadsheet and photo-editing are example of - વર્ડ પ્રોસેસિંગ, સ્પ્રેડશીટ અને ફોટો-એડિટિંગ તેનું ઉદાહરણ છે [1 Mark]
 - **application software - એપ્લિકેશન સોફ્ટવેર**
 - system software - સિસ્ટમ સોફ્ટવેર
 - operating system software - ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ સોફ્ટવેર
 - platform software - પ્લેટફોર્મ સોફ્ટવેર
 - A computer possesses information - કમ્પ્યુટર પાસે માહિતી હોય છે [1 Mark]
 - At once - તરત જ
 - As directed by the operator - ઓપરેટર દ્વારા નિર્દેશિત
 - **Automatically - આપોઆપ**
 - Gradually and eventually - ધીમે ધીમે અને છેવટે
 - Which is the largest unit of storage among the following? - નીચેનામાંથી સંગ્રહનું સૌથી મોટું એકમ કયું છે? [1 Mark]
 - **Terabyte - ટેરાબાઇટ**
 - Megabyte - મેગાબાઇટ
 - Kilobyte - કિલોબાઇટ
 - Gigabyte - ગીગાબાઇટ
 - Bit stands for -Binary information term [1 Mark]
 - **binary digit - દ્વિસંગી અંક**
 - Binary tree - દ્વિસંગી વૃક્ષ
 - Bivariate Theory - બાયવેરિયેટ થિયરી
 - Binary information term - બાઇનરી માહિતી શબ્દ
 - Proficiency test always assesses [1 Mark]
 - **level of language that learners have reached**
 - language that students have been taught
 - the multisensory learning experiences
 - the language of daily conversation
 - Which one among the following test measures the language skills naturally? [1 Mark]
 - objective
 - **Subjective**
 - MCQ type
 - reading
 - Basic requirement of a language proficiency test is that it must be [1 Mark]
 - complex
 - simple
 - **reliable**
 - ambiguous

• 'cloze' means – [1 Mark]

- finishing
- **missing part**
- close
- assessing

• V is the brother of W, W is the brother of X, X is the husband of Y and Z is the father of V. Y is related to Z as - V એ W નો ભાઈ છે, W એ X નો ભાઈ છે, X એ Y નો પતિ છે અને Z એ V નો પિતા છે. Y એ Z સાથે સંબંધિત છે. [1 Mark]

- **daughter-in-law - પુત્રવધૂ**
- daughter - પુત્રી
- sister-in-law - ભાભી
- sister - બહેન

• In case of planning to do social research, one must - સામાજિક સંશોધન કરવાનું આયોજન કરવાના કિસ્સામાં, એક જ જોઈએ [1 Mark]

- do a pilot study before getting stuck into it - તેમાં ફસાય તે પહેલા પાઇલટ અભ્યાસ કરો
- be familiar with literature of the topic - વિષયના સાહિત્યથી પરિચિત બનો
- forget about theory because this is a very practical - સિદ્ધાંત વિશે ભૂલી જાઓ કારણ કે આ ખૂબ જ વ્યવહારુ છે
- **approach the topic with an open mind - ખુલ્લા મનથી વિષયનો સંપર્ક કરો**

• Which one among the following is a non-probability sampling? - નીચેનામાંથી કયું બિન-સંભાવના નમૂના છે? [1 Mark]

- Simple random - સરળ રેન્ડમ
- **Purposive - હેતુલક્ષી**
- Systematic - વ્યવસ્થિત
- Stratified - સ્તરીકૃત

• Which type of question (s) are investigated in exploratory research design? Codes: a. Why is it? b. What is it? c. How is it? સંશોધનાત્મક સંશોધન ડિઝાઇનમાં કયા પ્રકારનાં પ્રશ્નોની તપાસ કરવામાં આવે છે? કોડ્સ: એ. તે શા માટે છે? બ આ શું છે? સ તે કેવી રીતે છે? [1 Mark]

- a only - a માત્ર
- a & c only - a & c માત્ર
- b & c only - b & c માત્ર
- **a, B & c - a, B અને c**

• In case of collecting data from non-literate communities, which method is more suitable - બિન-સાક્ષર સમુદાયોમાંથી ડેટા એકત્રિત કરવાના કિસ્સામાં, કઈ પદ્ધતિ વધુ યોગ્ય છે [1 Mark]

- Observation - અવલોકન
- **Questionnaire - પ્રશ્નાવલી**
- Both - બંને
- None of these - ઉપરોક્તમાંથી કોઈ નહીં

• What is the purpose of case study method? - કેસ સ્ટડી પદ્ધતિનો હેતુ શું છે? [1 Mark]

- to relate it to select relationships of a phenomenon - તેને ઘટનાના પસંદગીના સંબંધો સાથે સંબંધિત કરવા
- To generalize about relationships - સંબંધો વિશે સામાન્યીકરણ કરવું
- to explore desired relationships of a phenomenon - ઘટનાના ઇચ્છિત સંબંધોનું અન્વેષણ કરવા માટે
- **to explore maximum possible relationships of a phenomenon - ઘટનાના મહત્તમ સંભવિત સંબંધોનું અન્વેષણ કરવા માટે**

- When one variable is qualitative and another variable is quantitative, which measure will be for finding covariation between them? - જ્યારે એક ચલ ગુણાત્મક હોય અને બીજું ચલ જથ્થાત્મક હોય, ત્યારે તેમની વચ્ચે કોવિરેશન શોધવા માટે કયું માપ હશે? [1 Mark]
 - Chi square - ચી ચોરસ
 - Yule's (Q) - યુલ (Q)
 - **Rank correlation (P) - રેન્ક સહસંબંધ (P)**
 - Phi coefficient - ફી ગુણાંક
- In which research design hypothesis is not necessarily required? - કયા સંશોધનમાં ડિઝાઇન પૂર્વધારણા જરૂરી નથી? [1 Mark]
 - **Descriptive - વર્ણનાત્મક**
 - Experimental - પ્રાયોગિક
 - Diagnostic - ડાયગ્નોસ્ટિક
 - Exploratory - શોધખોળ
- Which of the following takes into account quantity of a position in the array? - નીચેનામાંથી કયું એરેમાં સ્થાનના જથ્થાને ધ્યાનમાં લે છે? [1 Mark]
 - Mean - મીન
 - Mode - મોડ
 - **Median - મધ્યક**
 - All of these - ઉપરોક્ત તમામ
- Select the correct Statistic for the term – Qualitative - શબ્દ માટે યોગ્ય આંકડા પસંદ કરો – ગુણાત્મક [1 Mark]
 - Tabulation variable - ટેબ્યુલેશન ચલ
 - **Sampling Variable - સેમ્પલિંગ વેરીએબલ**
 - Attributes distribution - વિશેષતાઓનું વિતરણ
 - Deviation - વિચલન
- Social research utilizing intensive study of a single instance of social phenomenon as data - સામાજિક સંશોધન ડેટા તરીકે સામાજિક ઘટનાના એક જ ઉદાહરણના સઘન અભ્યાસનો ઉપયોગ કરે છે [1 Mark]
 - Questionnaire - પ્રશ્નાવલી
 - **. Case Study - કેસ સ્ટડી**
 - Interview - ઇન્ટરવ્યુ
 - Survey - સર્વે
- When a particular technique is applied repeatedly to the same object producing the same result each time, it is said to have - જ્યારે કોઈ ચોક્કસ ટેકનિક એક જ વસ્તુ પર વારંવાર લાગુ કરવામાં આવે છે જે દરેક વખતે સમાન પરિણામ ઉત્પન્ન કરે છે, ત્યારે તે હોવાનું કહેવાય છે [1 Mark]
 - Subjectivity - વ્યક્તિત્વ
 - Probability - સંભાવના
 - Validity - માન્યતા
 - **Reliability - વિશ્વસનીયતા**
- A written list of questions filled out or responded to in writing by a respondent as a data gathering technique in social research - સામાજિક સંશોધનમાં ડેટા એકત્ર કરવાની તકનીક તરીકે પ્રતિવાદી દ્વારા ભરાયેલા અથવા લેખિતમાં જવાબ આપવામાં આવેલા પ્રશ્નોની લેખિત સૂચિ [1 Mark]
 - **Questionnaire - પ્રશ્નાવલી**
 - Reliability - વિશ્વસનીયતા
 - Interview - ઇન્ટરવ્યુ
 - Validity - માન્યતા
- A quality attributed to propositions on measures to the degree to which they conform to established knowledge or truth [1 Mark]
 - Validity - માન્યતા

- Questionnaire - પ્રશ્નાવલી
 - Reliability - વિશ્વસનીયતા
 - Interview - ઇન્ટરવ્યુ
 - **Validity - માન્યતા**
- Variable that changes for reasons that have nothing to do with the dependent variable - ચલ જે એવા કારણોસર બદલાય છે કે જેને આશ્રિત ચલ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી [1 Mark]
 - **. Independent Variable -સ્વતંત્ર ચલ**
 - Dependent Variable - આશ્રિત ચલ
 - Intervening Variable - ઇન્ટરવિંગ વેરિએબલ
 - Moderating Variable - મોડરેટીંગ વેરિએબલ
- The data can be categorized and ranked in which type of Scale - ડેટાને કયા પ્રકારના સ્કેલમાં વર્ગીકૃત અને ક્રમાંકિત કરી શકાય છે [1 Mark]
 - **Ordinal - ઓર્ડિનલ**
 - Interval - અંતરાલ
 - Nominal - નામાંકિત
 - Ratio - ગુણોત્તર
- According to Ethnomethodologists, which type of reasoning is used by people? - એથનોમેથોડોલોજિસ્ટ્સ અનુસાર, લોકો દ્વારા કયા પ્રકારના તર્કનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે? [1 Mark]
 - Deductive Reasoning - ડિડક્ટિવ રિઝનિંગ
 - Inductive Reasoning - પ્રેરક તર્ક
 - **Practical Reasoning - પ્રેક્ટિકલ રિઝનિંગ**
 - Decompositional Reasoning - વિઘટનાત્મક તર્ક
- A set of techniques used to measure attractions and repulsions during inter-personal relations in quantitative and diagrammatic terms is known as – આંતર-વ્યક્તિગત સંબંધો દરમિયાન આકર્ષણો અને પ્રતિકૂળતાને માપવા માટે વપરાતી તકનીકોનો સમૂહ જથ્થાત્મક અને રેખાકૃતિની દ્રષ્ટિએ ઓળખાય છે - [1 Mark]
 - **Sociometry - સોશિયોમેટ્રી**
 - Social Survey - સામાજિક સર્વે
 - Quantitative method - સામાજિક સર્વે
 - Social Statistics - સામાજિક આંકડા
- In participant observation method, the observers can collect material from a group to a large extent if he/she acts- - સહભાગી અવલોકન પદ્ધતિમાં, નિરીક્ષકો જૂથમાંથી મોટા પ્રમાણમાં સામગ્રી એકત્રિત કરી શકે છે જો તે/તેણી કાર્ય કરે- [1 Mark]
 - emotionally - ભાવનાત્મક રીતે
 - passively - નિષ્ક્રિયપણે
 - **objectively - ઉદ્દેશ્યપૂર્વક**
 - subjectively - વ્યક્તિલક્ષી રીતે
- Field study is a method of research in which the observations are taken in the – ક્ષેત્ર અભ્યાસ એ સંશોધનની એક પદ્ધતિ છે જેમાં અવલોકનો લેવામાં આવે છે - [1 Mark]
 - fields - ક્ષેત્રો
 - observed setup - સેટઅપનું અવલોકન કર્યું
 - **natural setup -કુદરતી સેટઅપ**
 - laboratories - પ્રયોગશાળાઓ
- The most important feature of a good sample is –સારા નમૂનાનું સૌથી મહત્વનું લક્ષણ છે - [1 Mark]
 - smaller quantity - ઓછી માત્રા
 - **correct representativeness - સાચી પ્રતિનિધિત્વ**
 - big quantity -મોટી માત્રા
 - literate respondents - સાક્ષર ઉત્તરદાતાઓ

- Sometimes mailed questionnaire is preferable to interview because –કેટલીકવાર મેઇલ કરેલ પ્રશ્નાવલી ઇન્ટરવ્યુ માટે વધુ સારી હોય છે કારણ કે - [1 Mark]
 - it brings authenticity તે અધિકૃતતા લાવે છે
 - **it works out cheaper - તે સસ્તું કામ કરે છે**
 - . face-to-face contact is possible - સુબરુ સંપર્ક શક્ય છે
 - people return it, immediately - લોકો તેને તરત જ પરત કરે છે
- An observation, uninfluenced by personal bias, is said to be –એક અવલોકન, વ્યક્તિગત પૂર્વગ્રહથી પ્રભાવિત નથી, એવું કહેવાય છે - [1 Mark]
 - functional - કાર્યાત્મક
 - critical - જટિલ
 - subjective - વ્યક્તિલક્ષી
 - **objective - ઉદ્દેશ્ય**
- Which among the following research method is suitable when the area of research will be large? - જ્યારે સંશોધનનો વિસ્તાર મોટો હશે ત્યારે નીચેનામાંથી કઈ સંશોધન પદ્ધતિ યોગ્ય છે? [1 Mark]
 - Participant observation Method - સહભાગી અવલોકન પદ્ધતિ
 - Questionnaire method - પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ
 - Mailing method - મેઇલિંગ પદ્ધતિ
 - **Sample survey method - નમૂના સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ**
- Recorded date is termed as –નોંધાયેલ તારીખને આ રીતે ઓળખવામાં આવે છે - [1 Mark]
 - **Fact - એક હકીકત**
 - Concept - ખ્યાલ
 - Label - લેબલ
 - Hypothesis - પૂર્વધારણા
- First-hand study of a small community is called –નાના સમુદાયનો પ્રથમ હાથ અભ્યાસ કહેવામાં આવે છે - [1 Mark]
 - ethnology - નૃવંશશાસ્ત્ર
 - **ethnography - એથનોગ્રાફી**
 - ethnomethodology - એથનોમેથોડોલોજી
 - sociometry - સોશિયોમેટ્રી
- For collecting information about Indian society which method you will prefer? - ભારતીય સમાજ વિશે માહિતી એકત્રિત કરવા માટે તમે કઈ પદ્ધતિ પસંદ કરશો? [1 Mark]
 - Participant observation method -સહભાગી અવલોકન પદ્ધતિ
 - Social survey method - સામાજિક સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ
 - **Interview method - ઇન્ટરવ્યુ પદ્ધતિ**
 - Questionnaire method - પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ
- Which measure of central tendency includes the magnitude of scores? - કેન્દ્રીય વલણના કયા માપમાં સ્કોરની તીવ્રતા શામેલ છે? [1 Mark]
 - **Mean - મીન**
 - Mode - મોડ
 - Median - મધ્યક
 - Range - રેન્જ
- The median of the data 3, 7,2, 11, 4 and 9 is - . ડેટા 3, 7,2, 11, 4 અને 9 નો મધ્યક છે [1 Mark]
 - 5
 - **5.5**
 - 6
 - 6.5

- Researcher review the relevant literature to know -- જાણવા માટે સંશોધક સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા કરે છે
 - i. What is already known about the topic --- i વિષય વિશે પહેલેથી જ શું જાણીતું છે
 - ii. Who are the key contributors of the topic -- ii. વિષયના મુખ્ય યોગદાનકર્તાઓ કોણ છે
 - iii. what concepts and theories have been applied to the topic --- iii વિષય પર કયા ખ્યાલો અને સિદ્ધાંતો લાગુ કરવામાં આવ્યા છે [1 Mark]
 - i & iii
 - ii & iii
 - i & ii
 - **I, ii and iii**
- Which one among the following is not a data collection method? - નીચેનામાંથી કઈ માહિતી સંગ્રહ પદ્ધતિ નથી? [1 Mark]
 - unstructured interview - અનસ્ટ્રક્ચર્ડ ઇન્ટરવ્યુ
 - postal survey questionnaire - પોસ્ટલ સર્વે પ્રશ્નાવલી
 - participant observation - સહભાગી અવલોકન
 - **research questions - સંશોધન પ્રશ્નો**
- 11 years old children are taller than 9 years old one. It is an example of - 11 વર્ષનાં બાળકો 9 વર્ષનાં બાળકો કરતાં ઊંચા હોય છે. તેનું ઉદાહરણ છે [1 Mark]
 - Case studies - કેસ અભ્યાસ
 - Vertical studies - કેસ અભ્યાસ
 - **cross-sectional studies - કેસ અભ્યાસ**
 - Experimental studies - કેસ અભ્યાસ
- Survey, which is conducted by government or some other officials example survey by statistical researcher, educational researchers etc. is called - સર્વેક્ષણ, જે સરકાર અથવા કેટલાક અન્ય અધિકારીઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવે છે ઉદાહરણ તરીકે આંકડાકીય સંશોધક, શૈક્ષણિક સંશોધકો વગેરે દ્વારા સર્વેક્ષણ કહેવામાં આવે [1 Mark]
 - Regular survey - નિયમિત સર્વે
 - Ad- hoc survey - નિયમિત સર્વે
 - **Official Survey - સત્તાવાર સર્વે**
 - Impersonal Survey - નૈતિક સર્વેક્ષણ
- Which one among the following is not a main characteristic of a research design? - નીચેનામાંથી કયું સંશોધન ડિઝાઇનનું મુખ્ય લક્ષણ નથી? [1 Mark]
 - objectivity - ઉદ્દેશ્ય
 - **subjectivity - વ્યક્તિત્વ**
 - reliability - વિશ્વસનીયતા
 - validity - માન્યતા
- 'HI' denotes - 'HI' સૂચવે છે [1 Mark]
 - Null Hypothesis - નલ પૂર્વધારણા
 - Statistical Hypothesis - આંકડાકીય પૂર્વધારણા
 - Logical Hypothesis - તાર્કિક પૂર્વધારણા
 - **Alternate Hypothesis - વૈકલ્પિક પૂર્વધારણા**
- 'Conversational analysis' is a part of which of the following methodologies? - 'વાર્તાલાપ વિશ્લેષણ' એ નીચેનામાંથી કઈ પદ્ધતિનો એક ભાગ છે? [1 Mark]
 - **Ethnomethodology - એથનોમેથોડોલોજી**
 - Phenomenology - ફેનોમેનોલોજી
 - Verstehen - વર્સ્ટેહેન
 - Structuralism - સ્ટ્રક્ચરલિઝમ

Section: Section-B

- The word sociology is derived from two words, Latin and-સમાજશાસ્ત્ર શબ્દ બે શબ્દો લેટિન અને શબ્દોમાંથી ઉતરી આવ્યું છે [1 Mark]
 - Latin -લેટિન
 - **Greek - ગ્રીક**
 - Dutch - ડચ
 - English - અંગ્રેજી
- Emile Durkheim divided scope of sociology into three parts- Social morphology, Social physiology and . - એમિલ દુર્ખાઇમે સમાજશાસ્ત્રના અવકાશને (કાર્યક્ષેત્ર) ત્રણ ભાગોમાં વિભાજિત કર્યો- સામાજિક મોર્ફોલોજી, સામાજિક ફિજિયોલોજી અને [1 Mark]
 - Social Psychology - Social Statics
 - Social Physics - સામાજિક ભૌતિકશાસ્ત્ર
 - **General Sociology - સામાજિક ભૌતિકશાસ્ત્ર**
 - Social Statics - સામાજિક સ્ટેટિક્સ
- Marriage of a woman of higher caste to the man of a lower caste is called -ઉચ્ચ જ્ઞાતિની સ્ત્રીના નિમ્ન જાતિના પુરુષ સાથે લગ્ન કરવાય છે [1 Mark]
 - Hypergamy -હાઇપરગેમી
 - Isogamy - ઇસોગેમી
 - Polyandry - પોલિએન્ડ્રી
 - **Hypogamy - હાઇપોગેમી**
- Who divided sociology into social statics and social dynamics - કોણે સમાજશાસ્ત્રને સામાજિક સ્ટેટિક્સ અને સામાજિક ગતિશીલતામાં વિભાજન કર્યું? [1 Mark]
 - T. Parson - ટી. પાર્સન
 - K. Marx - કે. માર્ક્સ
 - M. Weber - એમ. વેબર
 - **A. Comter - એ. કોમ્ટે**
- suggested that society will correct its own defects through the natural process of “survival of the fittest.” - એ સૂચવ્યું કે સમાજ "પોતાની જાતને યોગ્ય રીતે ટકી રહેવાની" કુદરતી પ્રક્રિયા દ્વારા પોતાની ખામીઓ સુધારશે. [1 Mark]
 - Mills - મિલ્સ
 - Marx - માર્ક્સ
 - Mead - મીડ
 - **Spencer - સ્પેન્સર**
- Robert Merton divided human functions into two types: Manifest functions and Latent functions, which means - રોબર્ટ મેર્ટને માનવ કાર્યોને બે પ્રકારમાં વિભાજિત કર્યા: મેનિફેસ્ટ ફંક્શન્સ અને લેટન્ટ ફંક્શન્સ, જેનો અર્થ થાય છે [1 Mark]
 - **intentional & unintentional respectively -અનુક્રમે ઈરાદાપૂર્વક અને અજાણતા**
 - united & divided respectively - અનુક્રમે સંયુક્ત અને વિભાજિત
 - sacred & profane respectively - અનુક્રમે પવિત્ર અને અપવિત્ર
 - strong & weak respectively - અનુક્રમે પવિત્ર અને અપવિત્ર
- Difference between Community and Association. Mark the incorrect-સમુદાય અને સંગઠન વચ્ચેનો તફાવત. ખોટાને ચિહ્નિત કરો- [1 Mark]
 - Community is a whole in itself; Association is a part of whole સમુદાય પોતે એક સંપૂર્ણ છે; એસોસિએશન સમગ્રનો એક ભાગ છે
 - Community cannot exist within association; Association exists within community - સંગઠનમાં સમુદાય અસ્તિત્વમાં હોઈ શકતો નથી; એસોસિએશન સમુદાયમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે
 - **Membership of community is voluntary; Membership of association is automatic - સમુદાયનું સભ્યપદ સ્વૈચ્છિક છે; એસોસિએશનની સદસ્યતા આપોઆપ છે**
 - Community is governed by customs and traditions; Association is governed through the written rules and laws -

સમુદાય રિવાજો અને પરંપરાઓ દ્વારા સંચાલિત થાય છે; સંગઠન લેખિત નિયમો અને કાયદાઓ દ્વારા સંચાલિત થાય છે

- According to whom groups are of two types, primary group and secondary group. -જેમના અનુસાર જૂથો બે પ્રકારના હોય છે, પ્રાથમિક જૂથ અને ગૌણ જૂથ. [1 Mark]
 - C.H. Cooley - સી. એચ. કુલી
 - Dwight Sanderson - ડ્વાઇટ સેન્ડરસન
 - F.H. Giddings - એફ.એચ. ગિડિંગ્સ
 - W.G. Sumner - ડબલ્યુ.જી. સમનર
- ..theory suggests that a period of maladjustment occurs when the non-material culture is struggling to adapt to new material culture.-....સિદ્ધાંત સૂચવે છે કે જ્યારે બિન-ભૌતિક સંસ્કૃતિ નવી ભૌતિક સંસ્કૃતિને અનુકૂલિત થવા માટે સંઘર્ષ કરી રહી હોય ત્યારે ગેરવ્યવસ્થાનો સમયગાળો થાય છે. [1 Mark]
 - Cultural relativism - સાંસ્કૃતિક સાપેક્ષવાદ
 - Cultural lag - સાંસ્કૃતિક લેગ
 - Cultural diffusion -સાંસ્કૃતિક લેગ
 - Cultural value -સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય
- Mark the correct statement- સાચા વિધાનને ચિહ્નિત કરો- [1 Mark]
 - Folkways are formal norms - લોકમાર્ગો ઔપચારિક ધોરણો છે
 - Mores are formal norms - મોર ઔપચારિક ધોરણો છે
 - Values are essential elements of material culture -મૂલ્યો ભૌતિક સંસ્કૃતિના આવશ્યક તત્વો છે
 - All forms of social norms are instruments of social control - સામાજિક ધોરણોના તમામ સ્વરૂપો સામાજિક નિયંત્રણના સાધનો છે
- An ex-criminal's conformity to social norms is an example of - ભૂતપૂર્વ ગુનેગારની સામાજિક ધોરણો સાથે સુસંગતતા તેનું ઉદાહરણ છે [1 Mark]
 - Socialization -સમાજીકરણ
 - Re-socialization - પુનઃ-સમાજીકરણ
 - Primary Socialization - પ્રાથમિક સમાજીકરણ
 - De- socialization - અ-સમાજીકરણ
- When a person believes that his culture is superior to other cultures, it is called -જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ માને છે કે તેની સંસ્કૃતિ અન્ય સંસ્કૃતિઓ કરતા શ્રેષ્ઠ છે, ત્યારે તેને કહેવામાં આવે છે - [1 Mark]
 - Cultural relativism - સાંસ્કૃતિક સાપેક્ષવાદ
 - Ethnicity - વંશીયતા
 - Cultural assimilation - સાંસ્કૃતિક એસિમિલેશન
 - Ethnocentrism - એથનોસેન્ટ્રિઝમ
- .. mobility involves moving within the same status category. An example of this is a nurse who leaves one hospital to take a position as a nurse at another hospital. - ગતિશીલતામાં સમાન સ્થિતિની શ્રેણીમાં ફરવાનો સમાવેશ થાય છે. આનું ઉદાહરણ એક નર્સ છે જે એક હોસ્પિટલ છોડીને બીજી હોસ્પિટલમાં નર્સ તરીકેનું સ્થાન લે છે. [1 Mark]
 - Horizontal - હોરિઝોન્ટલ
 - Vertical - વર્ટિકલ
 - Upward - ઉપર તરફ
 - Downward - નીચેની તરફ
- Joint family in India is characterised as an extended kin group by -જેમના દ્વારા ભારતમાં સંયુક્ત કુટુંબને વિસ્તૃત સગપણ જૂથ તરીકે દર્શાવવામાં આવે છે - [1 Mark]
 - B.R. Ambedkar -બી.આર. આંબેડકર
 - K.M. Kapadia - કે.એમ. કાપડિયા
 - Yogendra Singh - યોગેન્દ્ર સિંહ
 - Irawati Karve - ઇરાવતી કર્વે

- The reaction of a child when scolded can be studied under controlled conditions by applying the technique of ...-ની ટેકનિકનો ઉપયોગ કરીને ઠપકો આપવા પર બાળકની પ્રતિક્રિયા નિયંત્રિત સ્થિતિમાં અભ્યાસ કરી શકાય છે. [1 Mark]
 - **observation - નિરીક્ષણ**
 - interview - ઇન્ટરવ્યૂ
 - questionnaire - પ્રશ્નાવલી
 - Field survey - પ્રશ્નાવલી
-occurs when a newly married couple establishes their home near or in the groom's maternal uncle's house. - ત્યારે થાય છે જ્યારે નવપરિણીત યુગલ વરરાજાના મામાના ઘરની નજીક અથવા નજીક તેમનું ઘર સ્થાપે છે. [1 Mark]
 - Neolocal - નિયોલોકલ
 - **Avunculocal - એવનકલોકલ**
 - Matrilocal -મેટ્રિલોકલ
 - Bilocal - બાયલોકલ
- Max Weber defined Sociology as - મેક્સ વેબરે સમાજશાસ્ત્રને આ રીતે વ્યાખ્યાયિત કર્યું [1 Mark]
 - Sociology is a positive science of society - સમાજશાસ્ત્ર એ સમાજનું હકારાત્મક વિજ્ઞાન છે
 - Sociology is a study of social facts and collective representation - સમાજશાસ્ત્ર એ સામાજિક તથ્યો અને સામૂહિક રજૂઆતનો અભ્યાસ છે
 - **Sociology is a study of social action - સમાજશાસ્ત્ર એ સામાજિક ક્રિયાનો અભ્યાસ છે**
 - Sociology is the science of structure-function of society - સમાજશાસ્ત્ર એ સમાજની રચના-કાર્યનું વિજ્ઞાન છે
- August Comte was of the opinion that sociology is very near to: - ઓગસ્ટ કોમ્ટેનો અભિપ્રાય હતો કે સમાજશાસ્ત્ર આની ખૂબ નજીક છે: [1 Mark]
 - Anthropology - માનવશાસ્ત્ર
 - Social Anthropology - . સામાજિક માનવશાસ્ત્ર
 - **Biology - જીવવિજ્ઞાન**
 - Physics - ભૌતિકશાસ્ત્ર
- Which one of the following is the first stage of the evolution of an institution? - નીચેનામાંથી કયો સંસ્થાના ઉત્ક્રાંતિનો પ્રથમ તબક્કો છે? [1 Mark]
 - **Ideology -વિચારધારા**
 - Laws - કાયદા
 - Tradition - પરંપરા
 - Collective Experience - સામૂહિક અનુભવ
- Which among the following is the indicator of open stratification system? - નીચેનામાંથી કયું ખુલ્લી સ્તરીકરણ પ્રણાલીનું સૂચક છે? [1 Mark]
 - **Class - વર્ગ**
 - Caste - જાતિ
 - Ethnicity -વંશીયતા
 - Religion - ધર્મ
- Which one of the following is ascribed status? - નીચેનામાંથી કયું એસ્ક્રાઇબ સ્ટેટસ છે? [1 Mark]
 - Teacher - . શિક્ષક
 - Husband - પતિ
 - Priest - પ્રિસ્ટ
 - **Son - પુત્ર**
- Meanings of the objects-concrete or abstract according to the symbolic interactionist theory of Blumer are: - બ્લુમરના સાંકેતિક ક્રિયાપ્રતિક્રિયાવાદી સિદ્ધાંત અનુસાર પદાર્થો-કોંક્રિટ અથવા અમૂર્તના અર્થો છે: [1 Mark]
 - Innate in the objects - . વસ્તુઓમાં જન્મજાત

- **Emerge in interpretative process while handling the objects - વસ્તુઓનું સંચાલન કરતી વખતે અર્થઘટનાત્મક પ્રક્રિયામાં ઉભરો**
 - Constructed by actors prior to the completion of the action - ક્રિયા પૂર્ણ થાય તે પહેલા કલાકારો દ્વારા બનાવવામાં આવેલ
 - Present in the culture - સંસ્કૃતિમાં હાજર
- 20th Century sociologists in classical tradition indulged in a debate with the ghost of Marx. Who among the following has stated it? - શાસ્ત્રીય પરંપરામાં 20મી સદીના સમાજશાસ્ત્રીઓ માર્ક્સના ભૂત સાથે ચર્ચામાં સામેલ થયા. નીચેનામાંથી કોણે તે જણાવ્યું છે? [1 Mark]
 - **Raymond Aron - રેમન્ડ એરોન**
 - Max Weber - મેક્સ વેબર
 - Anthony Giddens - એન્થોની ગિડેન્સ
 - Georg W. F. Hegel - જ્યોર્જ ડબલ્યુ. એફ. હેગેલ
- Who among the following gave the concept of anticipatory socialisation? - નીચેનામાંથી કોણે આગોતરા સમાજીકરણનો ખ્યાલ આપ્યો? [1 Mark]
 - Parsons - પાર્સન્સ
 - C.H. Cooley - કૂલી
 - **Merton - મેર્ટન**
 - Pareto - પેરેટો
- Who propounded theory of “Internal Structure of Role”? - "ભૂમિકાનું આંતરિક માળખું" નો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો હતો? [1 Mark]
 - Nadel - નાડેલ
 - Radcliffe Brown - રેડક્લિફ બ્રાઉન
 - Malinowski - માલિનોવસ્કી
 - **Levi-Strauss - લેવી-સ્ટ્રોસ**
- As per Karl Marx, which of the following is considered to be the most crucial element for the class struggle? - કાર્લ માર્ક્સ મુજબ, વર્ગ સંઘર્ષ માટે નીચેનામાંથી કયું સૌથી નિર્ણાયક તત્વ માનવામાં આવે છે? [1 Mark]
 - Class Identity - વર્ગ ઓળખ
 - **Class consciousness - વર્ગ ચેતના**
 - Class solidarity - વર્ગ એકતા
 - False consciousness - ખોટી ચેતના
- Choose the right arrangement of the following stages of socialization in a sequence from the codes given below: OPTION: a. Anticipator b. Child c. Infant d. Adult e. Adolescent
નીચેના કોડ્સમાંથી અનુક્રમમાં સમાજીકરણના નીચેના તબક્કાઓની યોગ્ય ગોઠવણી પસંદ કરો: a. આગોતરી b. બાળક c. શિશુ d. પુખ્ત e. કિશોર [1 Mark]
 - a c b e d
 - e c b d a
 - **c a b e d**
 - b c d e a
- In which form of government, the ruling power is vested with only a few persons? - સરકારના કયા સ્વરૂપમાં શાસક સત્તા માત્ર અમુક વ્યક્તિઓ પાસે હોય છે? [1 Mark]
 - Tutelary democracy - ટ્યુટલરી લોકશાહી
 - **Oligarchy - ઓલિગાર્કી**
 - Monarchy - રાજાશાહી
 - Political democracy - રાજકીય લોકશાહી
- The authority which an officer/individual exercises over his subordinates is known as-અધિકારી/વ્યક્તિ પોતાના તાબાના અધિકારીઓ પર જે સત્તાનો ઉપયોગ કરે છે તે તરીકે ઓળખાય છે- [1 Mark]
 - **rational- legal -તર્કસંગત- કાનૂની**
 - . rational - તર્કસંગત

- traditional - પરંપરાગત
 - Legal - કાનૂની
- Rigveda mentions-ऋग्वेદમાં ઉલ્લેખ છે- [1 Mark]
 - **monogamy - એકપત્નીત્વ**
 - Polygamy - બહુપત્નીત્વ
 - Levirate - લેવિરેટ
 - sororate - સોરોરેટ
 - Family is a –કુટુંબ એ ____ [1 Mark]
 - **Primary group - પ્રાથમિક જૂથ**
 - Secondary group - માધ્યમિક જૂથ
 - Tertiary group - તૃતીય જૂથ
 - None - એક પણ નહિ
 - Who has coined the term ‘Cultural Lag’? - ‘કલ્ચરલ લેગ’ શબ્દ કોણે બનાવ્યો છે [1 Mark]
 - Spencer - સ્પેન્સર
 - **Ogburn - ઓગબર્ન**
 - Sorokin - . સોરોકિન
 - Tayler - ટેલર
 - According to Durkheim, which one of the following is the principal source of cohesion and solidarity in modern society? - ડર્ખેમના મતે, નીચેનામાંથી કયો આધુનિક સમાજમાં એકતા અને એકતાનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે? [1 Mark]
 - Repressive Laws - દમનકારી કાયદા
 - **Division of Labour - શ્રમ વિભાગ**
 - Greater intensity of class conflict - વર્ગ સંઘર્ષની વધુ તીવ્રતા
 - Expansion of education - શિક્ષણનું વિસ્તરણ
 - What is the process, under which one culture merges itself with the dominant culture, called? - એક સંસ્કૃતિ જે પ્રબળ સંસ્કૃતિ સાથે ભળી જાય છે તે પ્રક્રિયા શું કહેવાય છે? [1 Mark]
 - Adaptation - . અનુકૂળન
 - Accommodation - આવાસ
 - **Assimilation - એસિમિલેશન**
 - Acculturation - સંવર્ધન
 - Which one of the following is so important for the society that its violation calls for severe punishment? - નીચેનામાંથી કયું સમાજ માટે એટલું મહત્વનું છે કે તેના ઉલ્લંઘન માટે આકરી સજા થાય છે? [1 Mark]
 - Customs - કસ્ટમ્સ
 - **Mores - મોરેસ**
 - Ideologies - વિચારધારાઓ
 - Folkways - લોકમાર્ગો
 - Who has written ‘The Treatise on General Sociology’? - ‘સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર પર ગ્રંથ’ કોણે લખ્યો છે [1 Mark]
 - G. Simmel - જી. સિમેલ
 - **V. Pareto - V. પેરેટો**
 - Durkheim - ડર્કહેમ
 - Blumer - . બ્લુમર
 - In the view of Pareto, what types of elites achieve power because of their ability to take direct and incisive action and tend to rule by force? - પેરેટોના મતે, પ્રત્યક્ષ અને તીવ્ર પગલાં લેવાની અને બળ દ્વારા શાસન કરવાની તેમની ક્ષમતાને કારણે કેવા પ્રકારના ભદ્ર વર્ગ સત્તા પ્રાપ્ત કરે છે [1 Mark]
 - **foxes - શિયાળ**

- tigers - વાઘ
 - cows - ગાયો
 - lions - સિંહ
- “Workers of the world unite”, is the exhortation with respect to class consciousness. It finds a reference in- "વિશ્વના કામદારો એક થાય", વર્ગ ચેતનાના સંદર્ભમાં ઉપદેશ છે. તેમાં એક સંદર્ભ મળે છે- [1 Mark]
 - Rig Ved - ઋગ્વેદ
 - Power Elite - પાવર એલિટ
 - **Communist Manifesto - સામ્યવાદી (communist) મેનિફેસ્ટો**
 - Individualist theory - વ્યક્તિવાદી સિદ્ધાંત
- Morgan’s name is associated with - મોર્ગનનું નામ સાથે સંકળાયેલું છે [1 Mark]
 - Patriarchal Theory - પિતૃસત્તાક સિદ્ધાંત
 - Primitive Promiscuity - આદિમ પ્રોમિસ્ક્યુટી
 - Extended Family - વિસ્તૃત કુટુંબ
 - **Matriarchal Theory - માતૃસત્તાક સિદ્ધાંત**
- The ability to repeat the findings of a research is known as - સંશોધનના તારણોનું પુનરાવર્તન કરવાની ક્ષમતા તરીકે ઓળખાય છે [1 Mark]
 - Accountability - જવાબદારી
 - Reliability - વિશ્વસનીયતા
 - **Validity - માન્યતા**
 - Observation - અવલોકન
- Which one is not a measure of central tendency? - કયું કેન્દ્રીય વલણનું માપદંડ નથી? [1 Mark]
 - Mean - સરેરાશ
 - **Standard deviation - માનક વિચલન**
 - Median - મધ્ય
 - Mode - મોડ
- Social research utilizing intensive study of a single instance of social phenomenon as data - સામાજિક સંશોધન ડેટા તરીકે સામાજિક ઘટનાના એક જ ઉદાહરણના સઘન અભ્યાસનો ઉપયોગ કરે છે [1 Mark]
 - Questionnaire - પ્રશ્નાવલી
 - Interview - ઇન્ટરવ્યુ
 - Observation - અવલોકન
 - **Case Study - કેસ સ્ટડી**
- Which among the following is an example of a community? - નીચેનામાંથી કયું સમુદાયનું ઉદાહરણ છે? [1 Mark]
 - **Village - ગામ**
 - Refugee Camp - શરણાર્થી શિબિર
 - Marriage - લગ્ન
 - Family - કુટુંબ
- In which research design hypothesis is not necessarily required? - કયા સંશોધનમાં ડિઝાઇન પૂર્વધારણા જરૂરી નથી? [1 Mark]
 - **Descriptive - વર્ણનાત્મક**
 - Experimental - પ્રાયોગિક
 - Diagnostic - ડાયગ્નોસ્ટિક
 - Exploratory - એક્સપ્લોરેટરી
- A diagrammatic representation of frequency distribution is known as - ફ્રીક્વન્સી ડિસ્ટ્રિબ્યુશનની ડાયાગ્રામેટિક રજૂઆત તરીકે ઓળખાય છે [1 Mark]

- Monogram -મોનોગ્રામ
 - Hologram- હોલોગ્રામ
 - Scalogram - સ્કેલોગ્રામ
 - **Histogram - હિસ્ટોગ્રામ**
- “Felt difficulty in fulfilling role obligations” is known as - "ભૂમિકાની જવાબદારીઓ પૂરી કરવામાં મુશ્કેલી અનુભવી" તરીકે ઓળખાય છે [1 Mark]
 - inter role - ઇન્ટરરોલ
 - role variation - ભૂમિકા વિવિધતા
 - **role strain - ભૂમિકા તાણ**
 - role ambiguity - ભૂમિકા અસ્પષ્ટતા
- In this each and every item of the population is given an equal chance of being included in sample. - આમાં વસ્તીની દરેક વસ્તુને નમૂનામાં સમાવવાની સમાન તક આપવામાં આવી છે. [1 Mark]
 - **Simple Random Sampling - સરળ રેન્ડમ સેમ્પલિંગ**
 - Quota Sampling - ક્વોટા સેમ્પલિંગ
 - Judgement Sampling - ક્વોટા સેમ્પલિંગ
 - Convenience Sampling - સગવડતા સેમ્પલિંગ
- Which of the following is not regarded as the characteristic feature of scientific method? - નીચેનામાંથી કયું વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિની લાક્ષણિકતા તરીકે ગણવામાં આવતું નથી? [1 Mark]
 - Reliability - વિશ્વસનીયતા
 - Validity - માન્યતા
 - Replicability - પ્રતિકૃતિ
 - **Common Sense Observation - કોમન સેન્સ ઓબ્ઝર્વેશન**
- Which method has the limitation that cannot be used among illiterates? - કઈ પદ્ધતિમાં મર્યાદા છે જેનો ઉપયોગ અભણ લોકોમાં કરી શકાતો નથી? [1 Mark]
 - Participant observation - સહભાગી અવલોકન
 - Non-participant observation - બિન-સહભાગી અવલોકન
 - **Questionnaire - પ્રશ્નાવલી**
 - Interview - મુલાકાત
- Which among the following is a tentative proposition, the authenticity of which is yet to be ascertained? - નીચેનામાંથી કયું કામચલાઉ દરખાસ્ત છે, જેની અધિકૃતતા હજુ સુધી સુનિશ્ચિત થવાની બાકી છે? [1 Mark]
 - **Sociometry - સોશિયોમેટ્રી**
 - Social Survey - સામાજિક સર્વે
 - Quantitative method - જથ્થાત્મક પદ્ધતિ
 - Social statistics - સામાજિક આંકડા